

STEEDS MEER BOEREN IN ONDERNEMERSREGELING

Walter van Everdingen

In 2000 zijn de BTW-tarieven gewijzigd, waarbij gewasbeschermingsmiddelen en kunstmest zijn verschoven van het lage naar het normale tarief. Door deze wijziging is het voor bepaalde bedrijven aantrekkelijker geworden om voor de ondernemersregeling te opteren in plaats van voor de landbouwregeling. Deze omschakeling vraagt weliswaar een extra administratieve last, zoals het bijhouden van een BTW-boekhouding, maar dat kan opwegen tegen de hogere BTW-betalingen die onder de landbouwregeling gedaan zouden moeten worden. Er blijkt dat in 2001 bijna de helft (46%) van de bedrijven aan de ondernemersregeling meedoet. Dat is beduidend meer dan de 31% die in 1999 nog werd gemeten (tabel 1).

Tabel 1 Aandeel van land- en tuinbouwbedrijven in de ondernemersregeling en gemiddelde bedrijfsomvang (nge) van bedrijven naar BTW-regeling

	Aandeel bedrijven (%) in ondernemersregeling	Bedrijfsomvang (nge) naar regeling	
		ondernemersregeling	landbouwregeling
1990	25	110	61
1995	28	143	76
1999	31	151	81
2001	46	135	78

Bron: Bedrijven-Informatienet van het LEI

Het aantal bedrijven dat opteert voor de ondernemersregeling steeg in de jaren negentig overigens ook al. Een aantal bedrijven was verplicht om in de ondernemersregeling mee te doen, bijvoorbeeld door het grondloze karakter, anderen deden dat vrijwillig, bijvoorbeeld bij grote investeringen. De bedrijven die aan de ondernemersregeling meedoen, zijn dan ook gemiddeld beduidend groter dan de landbouwregelaars. Wel is het zo dat de sterke toename in 2001 ertoe heeft geleid dat het verschil in bedrijfsomvang tussen de groepen kleiner is geworden: het waren niet alleen grote bedrijven die overschakelden.

In de glastuinbouw opteren al lang veel bedrijven voor de ondernemersregeling. Ook in de varkenshouderij lag het aandeel hoger dan in de grondgebonden sectoren (figuur 1). Bovendien vond daar de sterke groei plaats in de jaren negentig, want in 1999 lag het aandeel al boven de 50%. De sterke toename tussen 1999 en 2001 blijkt vooral toe te schrijven aan de switch bij veel akkerbouwbedrijven. Dat laat zich verklaren door de wijziging van BTW-tarief van de genoemde productiemiddelen.

Van de grote sectoren in de landbouw is de melkveehouderij nog de enige waar de landbouwregeling een belangrijke rol speelt. Ook bij gemengde bedrijven en bij kleinere bedrijven in de grote sectoren blijft de landbouwregeling overigens van belang.

